

Til nr. 3

Til § 109 b, stk. 1

Bestemmelsen er i overensstemmelse med den gældende regel i § 109 b.

Til § 109 b, stk. 2

Som noget nyt foreslås der indført mulighed for, at kommunen eller amtskommunen i en begrænset periode vil kunne tillade fysisk magtanvendelse i form af fastholdelse i forbindelse med udøvelsen af omsorgsplikten i hygiejnesituationer. Denne mulighed vil kun kunne anvendes, hvis det i den konkrete situation er en absolut nødvendighed, fordi hjælp til hygiejne ikke kan gennemføres uden brug af fysisk magt. Det skal samtidig med kommunens eller amtskommunens tilladelse fremgå af den handlingsplan, der i forvejen skal udarbejdes efter bestemmelsen i § 109 l, stk. 2, hvordan magtanvendelse med hensyn til det pågældende forhold fremover vil kunne undgås.

Er der truffet afgørelse om, at det er tilladt at anvende fysisk magt i de pågældende situationer i en begrænset periode, bør personalet få supervision af en socialfaglig konsulent, så der udvikles og indarbejdes metoder til den faglige handlingsplan for, hvordan eksempelvis hygiejnen kan gennemføres uden magtanvendelse.

Det vil i en bekendtgørelse udstedt med hjemmel i servicelovens § 109 m, blive nærmere beskrevet, i hvilke hygiejnesituationer fysisk magt vil kunne tillades. Det vil endvidere heri, blive fastsat, i hvilken begrænset periode magtanvendelse i forbindelse med udøvelse af omsorgsplikten vil kunne finde sted herunder om en periode vil kunne forlænges eller senere vil kunne afløses af en ny periode m.v.

Til nr. 4

Til § 109 e, stk. 1

Stykket er en videreførelse samt en tydeliggørelse af den nugældende § 109 e, stk. 1 og 2, om optagelse i botilbud uden et informeret samtykke. Ved samtykke til optagelse i særlige botilbud kræves en klar forståelse hos den pågældende af, hvad det er for en foranstaltning, der er tale om. Bestemmelsen omhandler således fortsat ligesom bestemmelserne i §§ 109 a-d også de tilfælde, hvor der er tvivl om, den pågældende reelt medvirker frivilligt. Bestemmelsen omfatter således både tilfælde, hvor den pågældende modsætter sig en flytning og tilfælde, hvor personen mangler evnen til at give informeret samtykke til flytningen. Manglende evne til at give informeret samtykke kan forekomme hos personer, der ikke er i stand til at tage

stilling til spørgsmålet eller hos personer som forholder sig helt passivt til spørgsmålet om flytning eller hos personer, der hverken ønsker at give udtryk for et ja eller nej.

Optagelse i særlige botilbud uden samtykke (tvangsmæssig flytning) er et meget vidtgående indgreb, hvorfor der efter i bestemmelsen i stk. 1 fortsat vil være restriktive betingelser, der skal være opfyldt for at dette vil kunne gennemføres.

Med de gældende reglers indførelse pr. 1. januar 2000 sikredes personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne en betydelig retssikkerhedsmæssig ligestilling med hensyn til tvangsmæssigt indgreb, med borgere, der selv er i stand til at varetage deres personlige interesser. Med nærværende lovforslag ønskes dette over tid udviklede ligebehandlingsprincip for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne opretholdt, således at disse personer fortsat sikres en udtalt selvbestemmelsesret på lige fod med andre borgere. Udøvelse af selvbestemmelsesretten i forhold til et spørgsmål om flytning vil derfor for disse personer fortsat være hovedreglen og tvangsmæssig flytning skal være undtagelsen, der vil kunne bringes i anvendelse, hvis de objektive betingelser herfor er opfyldt.

Til § 109 e, stk. 2

Der foreslås indført et nyt stykke til bestemmelsen, hvorefter personer der ikke modsætter sig flytning, men som ikke selv er i stand til at give et informeret samtykke på grund af en aldersbetinget eller senere erhvervet mental svækkelse vil kunne flyttes. Det er en betingelse, at der er tale om en fremadskridende lidelse, som det f.eks. kan ses ved fremskreden demens, og hvor ophold i et botilbud, herunder et andet botilbud, med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp og det i det konkrete tilfælde omsorgsmæssigt vurderes mest hensigtsmæssigt for den pågældende, at flytte til det pågældende botilbud.

Betingelserne for flytning af disse personer, vil med forslaget således blive lempet i forhold til, hvad der i øvrigt gælder med hensyn til optagelse i særlige botilbud uden informeret samtykke.

Når der foreslås en lempeligere adgang til at optage eller flytte denne persongruppe til et af de i stk. 1 omhandlede botilbud, skyldes det, at stillingtagen til flytning typisk sker meget sent i forløbet, fordi det er ønskeligt, at pleje og omsorg, ydes længst muligt i eget hjem og i kendte omgivelser. Der vil ofte være en ægtefælle, samlever eller anden pårørende, som har bidraget med den hjælp, som kommunen eller amts-